

Co mělo být a není, aneb jak toho využít.

Mgr. Ing. Václav LUKAVSKÝ

12.5.2025

MOTTO:

**„Kybernetická bezpečnost není
volba, je to nutnost,“**

aneb

„využijme proto vše platné.“

Čemu se budeme věnovat:

- Kdo je ATS-TELCOM PRAHA a.s.
- Co tedy mělo být a není.
- Kybernetická bezpečnost a obec.
- Jak jsou na tom obce z hlediska realizace KB (úvaha).
- Kybernetická bezpečnost a státní „Návod k upotřebení“.
- Jak si s tím vším poradit.
- Závěr

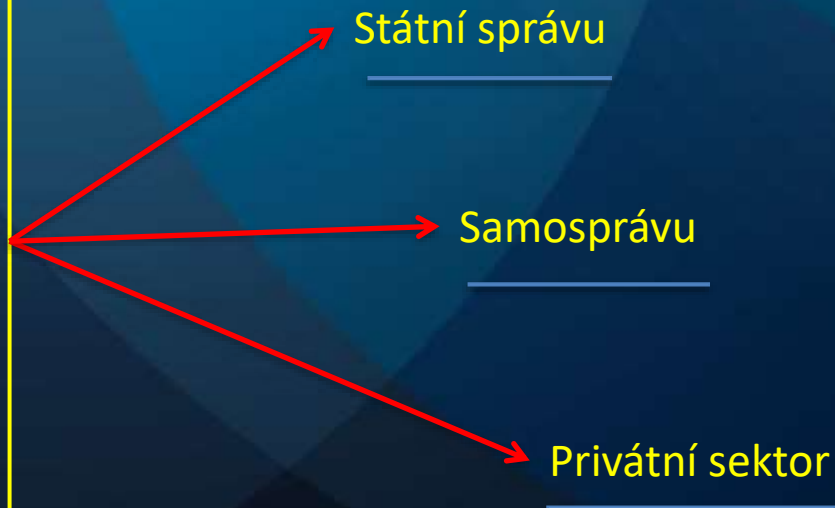

ATS TELCOM PRAHA a.s.

Je firma s tradicí v oblasti

- realizace komunikačních a informačních technologií,
- analýzy a implementace bezpečnostních opatření,
- zajištění kybernetické bezpečnosti,
- zajištění bezpečnostních rolí,
- komplexní „bezpečnostní dokumentace“ pro informační a komunikační systémy,
- podpory systémů SCADA.

ATS-TELCOM je na trhu již od roku 1994, a je držitelem bezpečnostního certifikátu vydaného NBÚ ČR a NATO na stupeň utajení „**TAJNĚ**“.

Co tedy mělo být a není (**POZOR** – ale je hodně to blízko)

Máme:

2014 - zákon č. 181/2014 Sb.,
o kybernetické bezpečnosti.

2018 - vyhláška č. 82/2018 Sb.,
o kybernetické bezpečnosti.

Novinka: návrh nového zákona o kybernetické bezpečnosti (nZKB) prošel v pátek 25. dubna
Poslaneckou sněmovnou a nyní míří do Senátu.

Máme se tím ale trápit v jaké je to fázi?

Očekáváme:

2025 – Nový zákon o kybernetické bezpečnosti ???

2025 – prováděcí vyhlášky k Novému zákonu o
kybernetické bezpečnosti ???

Stačí, že se tím trápí Národní úřad - my máme stále zákon
č. 181/2014 Sb., a vyhlášku č. 82/2018 Sb.,
o kybernetické bezpečnosti.

Kybernetická bezpečnost a obec

Měly pod regulaci spadat i obce I. kategorie?

Hlavní agendy v samostatné působnosti

Místní rozvoj a územní plánování

Tvorba územního plánu, rozhodování o využití území.

Riziko: zneužití informací v konkurenčním boji

Hospodaření s majetkem obce

Správa budov, pozemků, lesů, bytů, obecních služeb.

Riziko: zneužití informací v konkurenčním boji

Místní poplatky a daně

Výběr poplatků za odpad, psy, pobyt, vstupné atd.

Riziko: množství osobních údajů

Školství a kultura

Zřizování a správa mateřských a základních škol, knihoven, kulturních zařízení.

Riziko: rozsáhlý seznam citlivých a osobních údajů

§ 35 - Samostatná působnost obce

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce.

RPP

Sociální služby a podpora komunit

Sociální pomoc, péče o seniory, podpora spolků a neziskovek.

Riziko: rozsáhlý seznam citlivých a osobních údajů

Bydlení a místní infrastruktura

Rozvoj a údržba komunikací, vodovodů, kanalizací, veřejného osvětlení.

Riziko: riziko útoku na infrastrukturu

Ochrana veřejného pořádku a bezpečnosti

Obecní/městská policie, kamerové systémy.

Místní samospráva

Volby, činnost zastupitelstva, rady, komisí a výborů.

Riziko: zneužití interních informací

„Minimální bezpečnostní standard“

- je soubor doporučení a postupů v oblasti kybernetické bezpečnosti, který pomáhá organizacím, **jež nespádají pod zákon o kybernetické bezpečnosti**,
- zajistit základní úroveň ochrany před kybernetickými hrozbami. Tento dokument byl vytvořen **Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB)** ve spolupráci s dalšími institucemi.
- Standard obsahuje:
 - **Manažerskou část**, která se zaměřuje na řízení bezpečnosti, klasifikaci informací, řízení dodavatelů a lidských zdrojů.
 - **Technickou část**, která zahrnuje fyzickou bezpečnost, řízení přístupů, ochranu před škodlivým kódem a další technická opatření.

Dokument je dostupný na stránkách NÚKIB a slouží jako vodítko pro organizace, **které chtějí** zvýšit svou kybernetickou odolnost

Správce systému by měl ve vztahu k takovým systémům stanovit politiku bezpečného chování uživatelů, případně další požadavky na bezpečné používání.

Shrnutí:

Správce systému zajišťuje zabezpečení systému jako takového. **Obec** zajišťuje dodržování pravidel nastavených správcem a brání neoprávněným přístupům, či změnám v používaných systémech.

obce III. kategorie spadají pod regulaci NZKB v režimu nižších povinností

Sociálně-právní ochrana dětí

Riziko: zneužití interních informací a postupů ve věci

Sociální služby a podpora komunit

Sociální pomoc, péče o seniory, podpora spolků a neziskovek.

Riziko: rozsáhlý seznam citlivých a osobních údajů - ÚOOÚ

Životní prostředí, stavební řízení, přestupky

Riziko: rozsáhlý seznam interních a osobních údajů - ÚOOÚ

Ochrana veřejného zdraví, hygienické záležitosti

Riziko: zneužití údajů o stavu zdraví a hygieny v obci

Evidence obyvatel a rodinné právo, evidence osob, poplatků, Matrika

Riziko: rozsáhlý seznam citlivých a osobních údajů - ÚOOÚ

Kybernetická bezpečnost a obec III. kategorie

Povinnosti obcí s rozšířenou působností III. typu

- **Registrace a sdělení kontaktních údajů:** Po nabytí účinnosti zákona budou muset obce registrovat své kontaktní osoby prostřednictvím Portálu NÚKIB.
- **Zavádění bezpečnostních opatření:** Obce budou povinny implementovat základní bezpečnostní opatření, která zahrnují technická a organizační opatření k zajištění kybernetické bezpečnosti.
- **Hlášení incidentů:** V případě významných kybernetických bezpečnostních incidentů budou obce povinny tyto incidenty hlásit příslušným orgánům.
- **Implementace protiopatření vydaných NÚKIB:** Obce budou muset provádět protiopatření nařízená Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) v reakci na zjištěné hrozby nebo incidenty.

POZNÁMKA

Povinnosti obcí I. a II. typu

Obce I. a II. typu (bez rozšířené působnosti) nejsou přímo regulovány tímto zákonem.

Nicméně se od nich očekává, že budou **přiměřeně zabezpečovat své informační systémy veřejné správy**, i když na ně nebudou kladeny specifické povinnosti podle tohoto zákona.

Podpora a metodické materiály

NÚKIB poskytuje obcím s rozšířenou působností metodickou podporu, včetně přehledových dokumentů a často kladených otázek, které pomáhají obcím pochopit a implementovat požadovaná opatření

Příklad zamýšleného „Návodu k upotřebení“

Jak jsou na tom obce z hlediska realizace KB (úvaha)

Realita

Nedostatek IT specialistů

Odkud nám ale přijde pomoc

Možná řešení

Profesionalita nebo nadšený amaterismus

Směrnice NIS2 a nový zákon o kybernetické bezpečnosti kladou **mnohem větší důraz na zapojení vrcholného vedení (vedení obce) do zvyšování úrovně kybernetické bezpečnosti v organizaci.**

Ale kdo pomůže vedení obce

Důvod je jasný

Obec, i když nebude pod regulací zákona, musí zavést **bezpečnostní opatření**, aby nedocházelo např. k neoprávněným přístupům např. do centrálních systémů nebo k neoprávněným zásahům do údajů vedených v systému obce

Firmy, které mají dostatečné zkušenosti právě v oblasti kybernetické bezpečnosti

Kybernetická bezpečnost a státní „Návod k upotřebení“

Co si můžeme zpracovat sami

- přehled, co a jak je pro mě v IT systému důležité;
- možnosti případných hrozeb a následná rizika;
- přípravu k odvrácení útoku a znovuoobnovení provozu;
- a další.

Příklad:

Proč ale čekáme na stát

- chceme (chtěli jsme) mít přehled kam spadáme v regulaci;
- upravujeme bezpečnostní dokumentaci dle daných pravidel
- věříme, že nám bude poskytnut „Návod k upotřebení“

Věřím, že přechod na nový zákon žádné drama nebude, ale.....

V rámci České republiky již totiž existuje komplexní právní úprava týkající se kybernetické bezpečnosti, která z velké části odpovídá i požadavkům uvedeným ve směrnici NIS 2, a pokud bude jasné v čem nám bude nápomocen stát, tak to zcela jistě půjde.

S čím by např. mohl být problém !!!

S procesem „Samoidentifikace organizace“

i proto „Návod k upotřebení“

Pokud organizace splňuje platná kritéria (poskytování regulované služby a velikost organizace), je povinna se registrovat u Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) prostřednictvím Portálu NÚKIB.

K procesu samoidentifikace bude pravděpodobně vydán podrobnější podpůrný materiál. (citováno z Portálu NÚKIB)

Jak si s tím vším poradit.

Obecně - co je nyní, a to nejen pro samosprávu, prioritní?

Neztrácet čas.

Jak postupovat?

Zodpovědně.

Využít každé volné chvílky k přípravě na nový zákon

Využít každé volné chvílky k přípravě na nový zákon

Využít každé volné chvílky k přípravě na nový zákon

Využít každé volné chvílky k přípravě na nový zákon

Využít každé volné chvílky k přípravě na nový zákon

Využít každé volné chvílky k přípravě na nový zákon

Využít každé volné chvílky k přípravě na nový zákon

Času není mnoho

„Rýpavá“ poznámka pravověrného bezpečáka

My ten zákon prostě mít budem a budeme za něj rádi, i kdybychom ho nechtěli.

BONUS - Vrcholové vedení organizací bude přímo odpovědné za dodržování kybernetické bezpečnosti.

Heslo loňské prezentace stále platí

I bez NIS 2 se lze na NIS 2 připravit.

a proto opětovně říkám, zamezme tak typicky českému trendu řešení problémů

„nějak to přeci upatláme“

Svěřte práci, ale také část odpovědnosti, specializované firmě. My vám s tím rádi poradíme a vše potřebné také zrealizujeme. Firma ATS-TELCOM má nejen odborníky, ale i odzkoušený software ISIT od slovenských kolegů.

Ale ještě tu jsou prováděcí vyhlášky???

NZKB - I když tu zatím není, již se blíží

27. ročník

Konference ISSS

12.–13. 5. 2025, Hradec Králové

ATS TELCOM

Dotazy

Děkuji vám za pozornost.